

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

34. Quomodo fiet mihi istud? quoniam virum non cognosco.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

humano generi collatum. Ideo enim adiicitur, *Et benedictus fructus ventris tui*. Deinde non est sola gratulatio, sed est pro maximo beneficio incarnationis Dominicæ gratiarum actio, pariterque precatio, ut iam dictum est. Ad 2. resp. alienum officium hic non usurpari; primùm, quia etsi soli Angelo hoc Deus iniunxit, tamen ne eadem verba ab aliis repeterentur non prohibuit: secundò, quia quod Deus Angelo iniunxit, hoc nemo nunc facit, id est, nemo futurum virginis partum annunciat; sed ut illud procœnum Angelicum perpetuò verum est, sic perpetuò à piis affirmari potest. Tertiò, quia etsi solis Angelis iniunctum videretur ut Christo recenter nato cantarent, *Gloria in excelsis Deo*, &c. tamen eadem verba à piis rectè usurpari nec ipse Caluinus negauerit. Postremum quod dicit, infidelitatis Caluinianæ argumentum est, qui Sanctos in cælo regnantes pro mortuis habet, & mortuos vocare solet. Si enim apud Deum Sanctos vivere Caluinus credit, facile intelligeret illos nobis non esse semper absentes, sed quando pèr inuocantur, præsentissimos, sicut Paulus *corpo* absens, spiritu præsens erat in excommunicando Corinthio 1. Cor. 5. fornicario, & Elizeus spiritu præsens erat quum seruus eius 4. Reg. 5. Giezi munera acciperet à Naaman Syro: nisi forte dicant heretici ad puniendos malos Sanctorum spiritus adesse, & ad iuuandos pios adesse non posse.

34. *Quomodo fiet mibi istud? quoniam virum non cognosco.*

Beatissimam Virginem virginitatis votum ante Angeli Votum Be salutationem iam dudum voulisse hæc verba cōfirmant: *Virginum*, quod his verbis ostendit S. Augustinus. Virginitatem Marie Lib. de S. Deo dedicatam indicant verba quæ sibi fætum annunciatæ An virginit. cap. 4. Angelo Maria reddit: *Quomodo fiet istud? quoniam virum non cognosco:* quod profecto non diceret, nisi Deo virginem se antè voulisset. Hæc ille. Idem docet Greg. Nyss. in serm. de Natiuit. Domini. Nempe propterea ineptè & impertinenter hanc difficultatem proposuisset, si ad futurum respxisset; id est, quod virum nunquam esset cognitura: maximè dicente Angelo, *Ecce concepisti in utero*, & non dicente, *Ecce concepisti in utero*. Idem alij Patres ex hoc loco colligunt. Recalcitrat tamen Caluinus & ait. *Quod ex eius verbis suspicari sunt quidam* Caluinus *perpetue virginitatis conceptum habuisse votum, nimis infirmum est, imo prorsus absurdum.* Perfidè enim passa fuisset se tres.

X

marito collocari, sanctumque coniugij fædus non sine Dei ludi-
brio spreuisset. Nec ipsi Papistæ permittunt uxori continentiam
vouere suo arbitrio. Deinde puerile commentum est, monachis-
mum fingere inter Iudaos. Hæc ille. Sed ad hoc totum argu-
mentum variè olim responderunt Patres, quos omnes con-
temnit Caluinus ut homines absurdos & pueriles. Nullum
inter Iudaos fingunt Patres monachismum, nec B. Virgo ex
more Iudeorum cōtinentiam voulit, sed ex singulari sua pie-
tate ac puritate hoc fecit, nesciens se Dei matrem futuram,
sed ex puro Dei amore pura eius sponsa fieri desiderans. To-
tum hoc pulchre docet S. August. *Quia* (inquit) virginitati
vorum Israëlitarum mores adhuc recusabant, despensata eſ
viro iusto, non violenter ablature, sed potius contra violentus
custodituro quod illa iam voverat. Poterat quidem & iubet
virgo permanere, in qua Dei filius formam serui congruentim
ræculo acciperet, sed exemplo sanctis futura virginibus virgin-
itatem Deo dicauit, quum adhuc quid eſſet conceptura nescire.
Desponsata igitur B. Virgo, & tamen continentiam vounens
nec ipſi coniugio nec viro suo iniuriam fecit, vt colligi
Caluinus. Non viro, quia illo planè concio & consentiente
hoc fecit, qui illam non nisi ad virginitatis custodiam acce-
pit. Non ipſi coniugio, quia ad essentiam cōiugij non copula
carnalis (vt putare videtur Caluinus) sed obligatio inuita
pertinet. Ideoque coniuges esse non desinunt qui ex mutuo
consensu à copula carnali sive ad tempus (vt Paulus hortatus)
sive in perpetuum abstinent: de quo lege Augst. lib. i. cap. ii.
de nupt. & concupisc. Deinde si fædus coniugij violavit B.
Virgo vounens continentiam, vt Caluinus ait, debuit secun-
dum eum etiam post filij Dei partum viro copulari. Atque
hoc ipse Caluinus non admittit, qui eius perpetuam virginitatem
asserit. Videre ergo debuit, quod sicuti concio & con-
sentiente viro perpetua virgo fuit de facto, sic eodem concio
& consentiente hanc perpetuam virginitatem voulit, sicuti
eius ad Angelum verba manifestè conuincunt. Quid ergo ad
hæc verba Caluinus? *Soluendum* (inquit) est obiectum illud
quod virgo in futurū tempus respiciat, ideoq; significet nullam
sibi fore cohabitationem cum viro. Hæc vero conjectura & pro-
babilis est & simplex, quod rei magnitudo vel potius maiestas
virginem perculerit, vt sensus omnes admiratione ligatos habe-
ret ac constrictos. Quum audit nasciturū esse Dei filium, aliquid
non vulgare concipit: atque hæc ratio est cur coitum virilem
excludat. Hinc attonita exclamat, *Quomodo erit istud?* Hæc
Caluinus

x. Cor. 7.

Caluinus
ex seipso
refutatur

Caluini (ut vocat) conjectura aliquid probabile sonaret, si tantummodo dixisset, *Quomodo mihi fiet istud?* Hæc enim ad-
mirantis vox est, & ad magnitudinem futuri partus referri ex textu
potest; quem quia diuinum fore audiebat, meritò interrogare refellitur.
Caluini
potuit quomodo illa creatura simplex & vulgaris Dei filium
& in domo Iacob regnaturū parere posset. Nunc autem non
hoc tantum dicit, *Quomodo mihi fiet istud?* neque ibi termi-
natur interrogatio, sed in causa admirationis quam subnectit.
Addit enim sua admirationis causam, *Quoniam virū non co-
gnosco.* Nō dicit, Quia pauperti & vulgari viro despōsata sum,
quasi quæ tam nobilē partū generare se posse admiretur; sed
dicit, *Quia viro non sum copulanda, nec viri coitū expertura.*
Quomodo igitur cōcipiam & pariam? Et ad hanc quæstio-
nen respondet Angelus, ostendens quod loco virilis seminis
superueniet in eam & illabetur *Spiritus S.* & loco virilis am-
plexus obumbrabit & complexabitur illam *virtus altissimi:* vt *Purissima virg de
cōleruanda*
sit propterea de sua virginitate secura; cui soli metuebat pu-
sua virgi-
tissima virgo, audita partus mentione, & conseruandæ virgi-
nitatis studio hanc quæstionem proposuit, quasi quæ nec
tas.
propter filij Dei partum futurū, virginitatis suæ propositum
violare libenter voluerit. Assensum itaque suum cohibuit ac
suspendit, donec de eius conseruatione aliquid certum habe-
ret. Quam quidem virginitatē suam vbi ex Angelo integrum
sibi mansuram intellexisset, quia viri officium *Spiritus S.* &
virtus altissimi suppleret, ipsoque Elizabethæ sterilis & ve-
tula exemplo proposito, etiam virginem parere posse intelli-
geret, confessim absqueulla alia difficultate assensum suum
præbuit, dicens: *Fiat mihi secundum verbum tuum.* Non ergo
magnitudo partus aut ipsius magnitudinis admiratio *ratio*
est, cur coitum virilem excludat, vt Caluinus comminiscitur,
ne saepta virginitatis propositum in purissima virgine fate-
retur; sed partus ipse futurus, quem sine coitu virili fieri pos-
se necdū intellexerat, ratio fuit cur coitum virilem à se re-
moueat, dicens, *Quoniam virū non cognosco, id est, viruri non
sum cognitura,* vt Beza hoc loco vertit. Nuptura igitur erat
sine proposito consummandi matrimonij. Sic efficaciter &
necessariò probat hic locus votum virginitatis à B. Virgine-
conceptum firmiterque decretum fuisse, antequā eam Ange-
lus salutaret; & conuincuntur impij heretici, qui huiusmodi
votum à nemine emitti posse aut debere dogmatizant.

Beza Caluidum hoc loco se sequi profitetur, quem & opti-
mum suum parentem, & præstantissimum theologum vocat, & reçicitur.
Alia Beza
corruptela

hunc esse sensum ait: *Quandoquidem in eo quod polliceris, nullus locus est vulgari & consuetate matrimonij coniunctioni, agere, qua randem ratione fiet quod narras?* Fingit ergo Beza B. virginem de noua partus ratione inquirere, eo quod in tam excellenti partu, vulgari & consuetate matrimonij coniunctioni locus non sit. Atqui nec hic sensus Caluini commento partu conformis, verbis B. Virginis quadriare potest. Non enim quam nouam partus rationem, sed omnem a se futurum partum excludit. Non dicit, quomodo sine viri copula pariam? quae est consueta matrimonij coniunctio: sed dicit, quomodo concipiam in utero, & pariam filium? quia viri copulam non sum experta. Notandum quod dicit virgo, *Quomodo fiet istud?* id est, res ipsa quam narras, partus quem mihi annicias. Non dicit, *Quomodo fiet tale, talis partus, aut tantae prolixis conceptus?* Dicit vero non robito. Simpliciter de partu interrogans, sicut causa interrogationis subiuncta demonstrat, *Quia viri non sum cognitura:* id est, quia ab omni partu sum aliena. Nam B. virginem de aliquo alio partus genere quam de virili & consueto adhuc cogitasse, inanis planè & futile conjectura est. Deinde si de novo partus genere præter virilem & consuetum interrogaret, non fuisset opus addere. *Quia virum non cognosco.* Nihil enim hoc ad rem faceret. Siue enim virum cognitura fuerat, siue non, nouus ille partus præter viri commercium, locum habere potuisset. Ita planè B. Virginis questionem, dum verum eius & germanum sensum perueruant haereticis, futilem & absurdam & impertinentem sensum habere coniuncti: *Quam etiam questionis absurditatem inuenire vult Caluinus,* dum ait virginem ita perculsam & acutonitam fuisse, et sensus suos omnes admiratione ligatos & constrictos habens. Vult ergo illam quasi viri sui compotem sine sensu & iudicio questionem proposuisse. Hæc est Caluini impie: as, quam selibenter imitari proficitur Beza. Talem enim certe questionis sensum excogitarunt, qui nihil ad rem præsentem faciens, minimèque cohærens, verè sine sensu prolatæ videatur. Ceterum beatissimæ virgo absque illa sensuum constrictione, prudenter & diuine respondit, non ira responsurus, si illam sine sensu & iudicio aliquid interrogare perspexisset.

*Humilitas
B. Virginis
qua.*

48. Respxit humilitatem ancillæ suæ.

A criter hoc loco contendunt haeretici, humilitatem non pro virtute animi & submissione in B. Virginie, sed pro